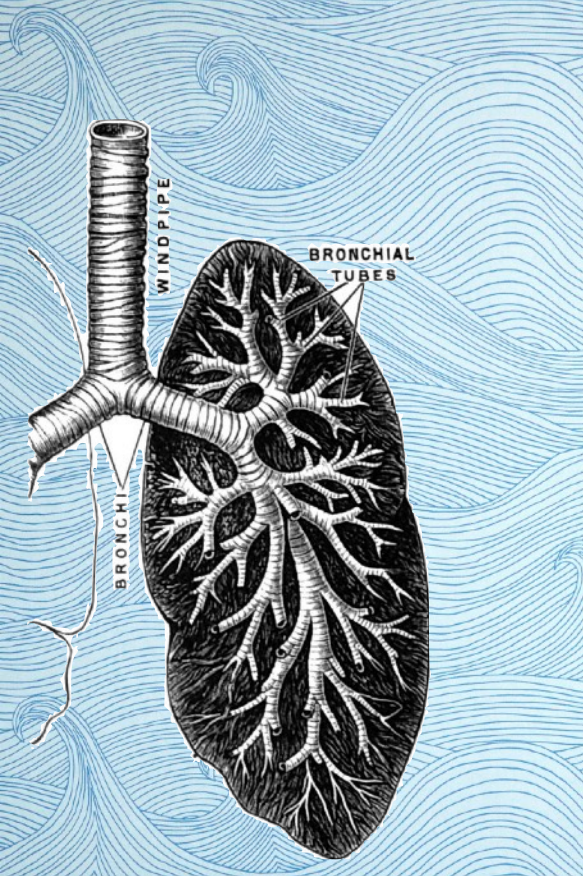

FOALS

SPANISH SAHARA

SAMPLING VIZSGAMUNKA

varga daniel

- MMXXI -

Vízió:

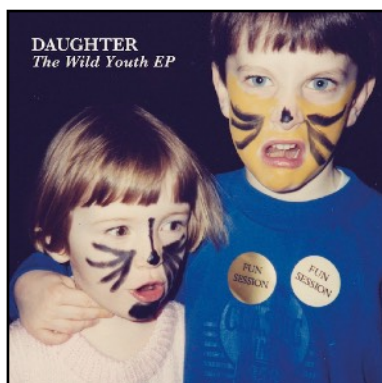
A sampling modul záróprojektjeként egy "tánczenét" fogok készíteni, amit saját magam fogok rögzíteni. Mivel sokat írtam eddig orchestrákra és én magam is fafúvós hangszereken játszom, ezért szeretném ezeknek a hangszereknek az általam készített felvételeit használni és manipulálni a projektben. (szaxofon, fuvola, klarinét) Egy monumentális, "hidegben menetelős" dalt képzeltem el. A monumentális hangzás mindig valamiféle menetelős harci dobolást juttat eszembe. Ezt a próbatermemben található dobszerkó mélyebb részein tervezem felvenni és manipulálni. Ehhez a hidegben meneteléshez tartozik a "kisdobos(ok)" éneke is, amely egy kórusként is működik majd. Itt a saját vokál hangomat fogom rögzíteni. A másik titkos tervem, hogy egy "ismert" dalt fogok félig felismerhető módon feldolgozni.

Inspirációk:

Foals

Daughter

Bon Iver

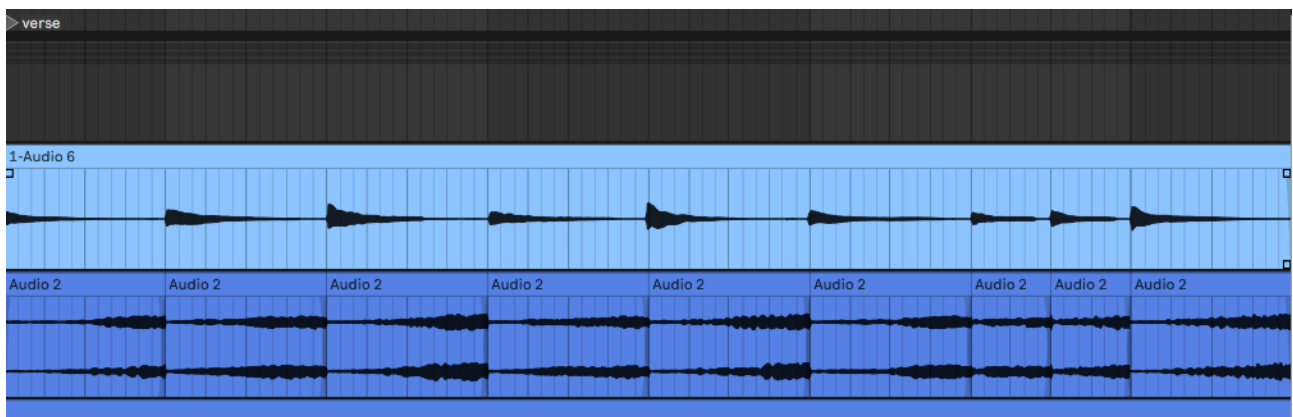
Előkészületek:

A felvételeket saját felvételekből álló “könyvtárból” gondoltam elkészíteni. Mindemelett pedig szerettem volna megmaradni autentikus és organikusabb hangszínek mellett. Vagy legalább egy kellemes egyensúlyt találni artificial és autentikus hangok között. A felvételek elkészítéséhez a Focusrite Scarlett 2i2, Shure SM7B, a 2016-os MacBook Pro-m és az Ableton Live 11 volt a segítségemre. Mivel a dalt, akkordmenetet és a szerkezetet már előre kitaláltam és vázlatolva felvettem egy gitárral és énekkel, ezért úgymond erre a csontvázra kezdtem el rögzíteni és építeni. Szóval a BPM és a szerkezet nagy része már adott volt és később a felvételek készítése közben sem tértem el, azaz mindent 128 BPM-ben rögzítettem. A tervem az volt, hogy egy komplett dalt megírok, azonban valahogy a szöveg sehogyse akart összejönni és az időből is kezdtem kifutni. A gitár dallam és maga a verse akkordjai, hangulata, nagyon emlékeztetett egyik kedvenc zenekarom, kedvenc számára: Foals - Spanish Sahara. Elkezdtem rá énekelni ennek a dalnak a verse-jét emlékezetből és működött. Ezután döntöttem úgy, hogy akkor egy afféle feldolgozást fogok készíteni, de nem full nyilvánvalót.

Gitár felvételek:

Mielőtt nekiállok egy projektnek, általában tudnom kell hogy kb. honnan hova megyek és milyen íve lesz a dalnak. Ezért egy szál hangszeren és/vagy énekkel megírom először a dalt, vagy legalább a főbb témákat, majd ezt építem és hangszerelem tovább.

Ebben a projektben a gitár volt az, amin maga a dal alap ötlete és vázlata megszületett. Ezt a felvételt végül bent hagytam a projektben. A verse részben pedig resamplingeltem ezt a sávot post mixer módban egy másik sávra. Majd a kapott hangsávot felszeleteltem az akkordváltásoknál és minden egyes szeletet megfordítottam (reverse) egyesével. Szóval amikor úgymond az eredeti gitár lecsengne, akkor a reverse verzió pont hogy felhangosodik, majd egy erős vágás van az akkordváltásnál és már indul is a következő akkord.

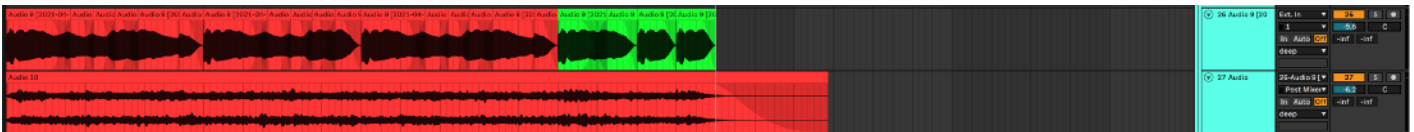
Ének felvételek:

Egy kórust képzeltem el, amit sok sávra rögzítettem. Fő dallam, fő dallam egy oktávval lejjebb, orgona pont közép és magas regiszterben és basszus szólam.

Egy katedrálisban elhangzó, palestrina hangulat jutott eszembe, ahol nagy térben ott van egy teljes kórus.

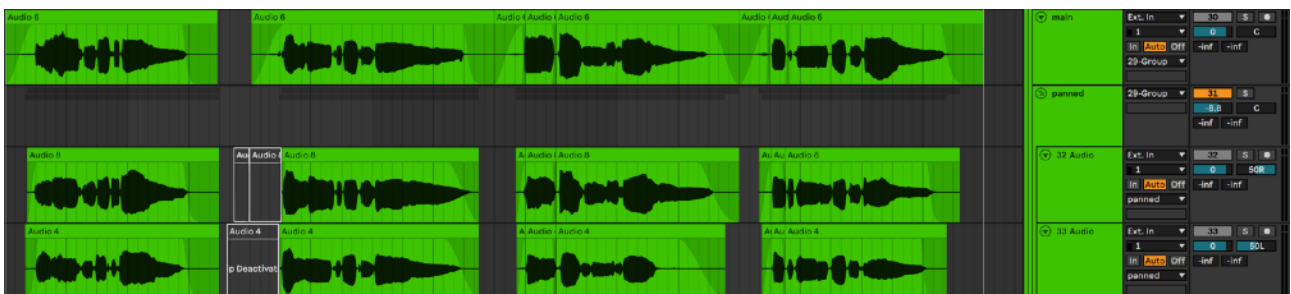
Az énekkart viszont el akartam helyezni térben, ami azt jelenti, hogy ugyanabból a dallamból általában 3 felvételt készítettem, amiből egyet meghagytam középen és a többi kettőt vagy négyet, pedig eltettem jobbra és balra ugyanolyan távolságba. Miután pedig ezzel kész voltam az egészet betettem egy csoportba és magára a csoportot tettem egy Vallhalla Supermassive - SpaceReverb1999 preset zengetőbe.

A basszus szólam teljesen artificial módon készült el. Az alsóbb orgona szólamból készült, ami viszont nem egy folyamatos hang volt, hanem volt egy negyed-es lüktetése. Kivágtam egy darab hangot, amit többször feldupláztam stretch opcióval és lehangoltam egy teljes oktávval. De még így se volt elegendő hosszúságú az elhangzó hang, ezért újra és újra egymásra másoltam ugyanazt a hangot és crossfade opcióval a szeleteke smooth-ra pakoltam, így létre jött egy egyenletes kívánt hosszúságú hang. A produkció során pedig jött még egy ötlet, hogy a basszus elmozogjon egy másik hangra az intro végén. Ezt a 3 hangot is behangoltam a kívánt magasságra. Az egészet pedig resamplingeltem post mixer módban, és a kapott hangsávot pedig még egy oktávval (-12st) elmélyítettem.

Az énekv felvételeket igazából még jobban meg lehetett volna csinálni, itt csak egy nagyon gyors “felnyűnnyögés” történt mindenfajta felkészülés és beéneklés nélkül. A felvételeket pedig utólag be kellett volna hangolni autotune-nal vagy melodyn-nal. De az idő és pénz szűkében ezt most sajnós nem tettem meg. Azonban később tervezem pótolni. Ezek a hiányosságok leginkább a verse és bridge részben jönnek ki, mivel ott tényleg stand alone szerepük volt az ének sávoknak.

A verse-ben még annyit tettem meg, hogy 3 ének sáv szól, és kitisztítottam a zajokat, levegővételeket és “SZ” betűket. (Mivel a felvételek alatt nem egyszerre történtek ezek.) Illetve a levegővételeket, csak a középben lévő fő éneksávban hagytam bent.

Saxophone és fuvola felvételek:

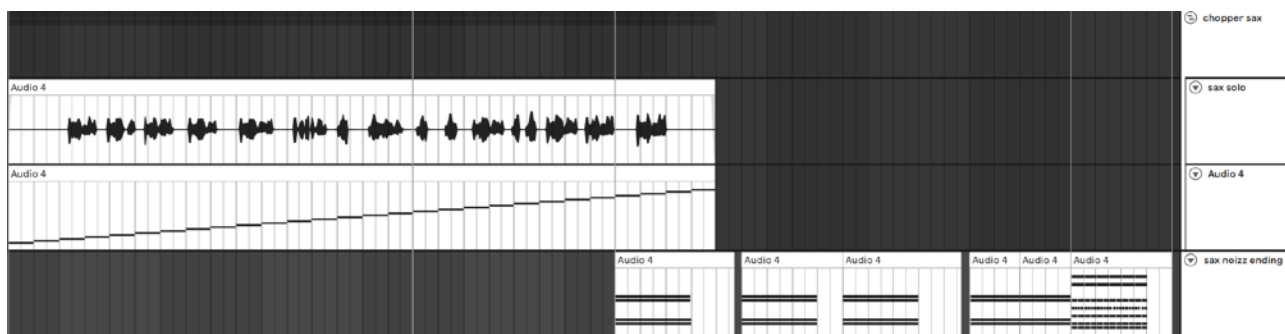
Ezekkel a hangszerekkel terveztem tovább testesíteni, színezni és még inkább alátámasztani a már meglévő kórust és akkordmenetet. A felvételeket a kórushoz hasonlóan készítettem el, paneltem és groupokat effekteztem. A basszusszólam pedig hasonló módon lelett pitchelve. Fuvolában még a fő dallamot is ledupláztam ilyen módon, hogy egy extra erősítés legyen ezen a hangszínen, és még a hangszerelésen egy kicsit sötétítsen.

A dropban lévő sax bassline talán az egyik fő érdekesség itt, mivel ott 3 oktávval is lejjebb pitcheltem egy szólamot. Először izgultam, hogy a warp algoritmus vajon hogyan fogja szétroncsolni, de már önmagában a beat algoritmus is tetszett a loop backwards forth opcióval, de később a complex és a tones algoritmusok mellett döntöttem a dal ezen részén.

Saxophon és fuvola samplerek.

Mindkét hangszeren improvizáltam a dalra. Leginkább “gyors” futamokat az adott hangnemben. Majd a felvett kb 20-30 ütemes szólókat slice to midivel egy rackre helyeztem. Itt a felvétel hosszúsága miatt 1 ütemes szeletek beállítással. Ezt pedig az Arturia midi controllerem finger pad-jével játszottam fel aztán.

A fuvola samplerből pedig egy másodikat is készítettem, ami a felvett fuvola szóló megfordított (reverse) verzióját szeletelte midire 1 ütemes beállítással. Ezt a bridge részben használtam.

Percussion felvételek:

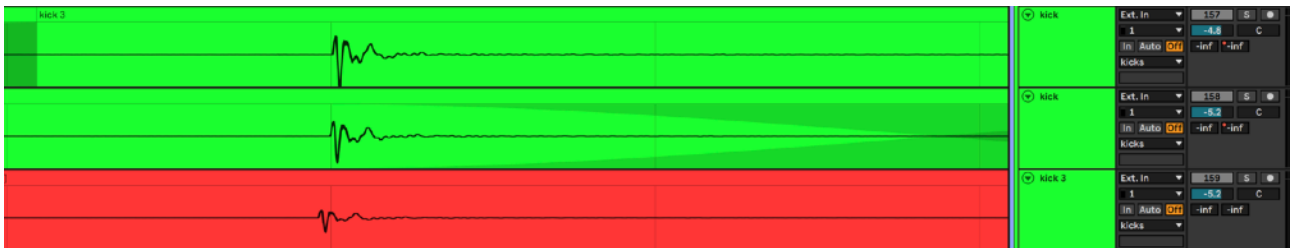
A próbatermben lévő dobszerelés különböző részeit rögzítettem. Leginkább az alsó tamot, a lábdobot és egy darab cint. 2 fajta dob verővel: sima és timpani ütővel. A tam felületét pedig felvettem tisztán és tompítással is. A tompítást a levetett farmeringem és a teli pénztárcám kombinációja képezte. A dobverőnek pedig nem az elejével, hanem a végével ütöttem a tamokat. Ugyanezen az álló tamon vettem fel még káva hangokat és aztán találtam egy csörgő szerű dolgot, amit igazából csak tisztán felhasználtam.

Mivel béna dobos vagyok, ezért mindenhol wrap-ot használva kvantáltam. Leginkább a beat algoritmust használva.

Tamok és Kick:

Magával a dob felvételekkel szöszöltem a legtöbbet, hogy megtudjam kapni azt a hangot ami a fejemben volt. A felvett tamoknak nagyon hosszú lecsengése és túl sok magas felhangja volt. Ettől próbáltam megválni felvétel készítés közben a tompítás technikámmal. De még ekkor se tetszett. Ezek után hangoltam még lejjebb a felvételt és az effektekkel sikerült eljutni egy kívánt hanghoz. Azonban még ezek után is nagyon muddy volt a hangszín. Ezután vetettem be még a gate-t, amivel megpróbáltam megválni a fölösleges morajoktól, hogy még tisztább és tranziensebbes hangszínt kapjak, rövidebb lecsengéssel.

A Kickeket pedig hasonló mód manipuláltam mint a tamokat, itt a viszont megváltam a lábgép csattogásától. Nem tetszett a punch-isága a hangszínnek, mert inkább egy orchestrában megtalálható nagydob hangzást akartam készíteni. Majd egy limiterrel is megfejeltem, hogy ne peakeljek. Ami trükköt még később használtam, hogy off grid opcióban időben elcsúsztattam egy picit előre az egyik kick sávot, egyrészt a peakelés miatt, másrészt, hogy a mixből jobban kiszóljon a Drop rész alatt.

Cinek:

Filc végű Timpani ütővel rögzítettem 8adosan ütve folyamatos cressendóval. Ezeket aztán csak simán egy térben elhelyezve használtam.

Még rögzítettem extrába ütések is amit megeffektelve és elhangolva használtam az introban. de a kedvencem végül egy FX riser lett, ami a bridgere vezet rá. Ez a long riser felgyorított, megfordított és középen elvágott verziója. Egy ehhez hasonló ötletet az outroban is használtam. Megfordított cintányér beütést.

Káva:

A számban 2 káva hang van, de egy az, ami igazán dominál a groove-ban, a nagy triolás káva. Ezt wrapolva kvantáltam, mert nem mindig sikerült pontosan feljátszanom. Itt is sokat szenvedtem a nem kívánatos zajokkal és lecsengésekkel, szóval gate-t használtam. Itt nem magát a hangsávot hangoltam el, hanem egy frequency shifter tuning opciójában hangoltam lejjebb, hogy egy mélyebb káva hangszínt kapjak.

Sampler és Simpler:

Sampler:

A projekt folyamán több samplert is építettem, de leginkább a multi sampling érdekelt, amit a fingerpad-del kontrolálhatok. Végül csak egy maradt bent a végső projektben, ami egy darab midi note-on több vokál hangsávot játszik le. Ezeket pedig úgy root-oltam, hogy csak egy bizonyos hangon szóljanak. Majd a sampler beépített HP Filterét használtam és adtam neki egy hosszabb felfutási időt.

Végül afféle átkötőként szolgált a verse és a bridge között.

Simpler:

Egy sima szaxofon hangot használtam fel, amit aztán “szintetizáltam” a simpler beépített erősítőjével és LP filterjével. Ebből aztán egy szép pad született. Mivel maga a szaxofon hangban sok vibrató volt, ezért valahogy lett egy kis vintage szinti hangzás benne.

Hibák és hiányosságok:

- Túl nagy fába vágtam a fejszémeket így elsőre. Nagyon sok sávot csináltam és a végére már kezdtem belegabalyodni, hogy ki hol van és miért. A mix nem sikerült olyan jól, többek között emiatt is, mert túl sok mindent akartam hallani egyszerre, és nem tudtam, hogy hol lenne a legjobb kompromisszumot kötni úgy, hogy ne vesszen a dal a hangzásából.
- Intenzívebb és bölcsebb EQ és Filter használat segített volna a mixen.
- Mivel az alap ötlet nagyon sűrűre sikerült a Sampler-nek és Simpler-nek már kevés hely jutott. Illetve bizonyos megoldások egyszerűbben kivitelezhetők lettek volna Sampler használattal, mint például a basszus éneksáv.
- Az ének sávok nem lettek megcsinálva rendesen a verse-ben és bridgeben. Emiatt a szöveg nehezen érthető és picit hamis is az ének.

Konklúzió:

Nagyon sokat tanultam a modul alatt és bár a Simpler és Samplert sűrűbben is lehetett volna használni, ennek ellenére nagyon sok más sampling technikát használtam a projektben. Tök sok tök érdekes dolgot sikerült megcsinálnjak a fúvosokkal, amit természetes körülmények között nem lehet kivitelezni. A kvantálás, a warping algoritmusok, az elpitchelés és a reverse fantasztikus segítség és a jövőben is biztos rendszeresen fogom használni.